

MAELUMINISTEERIUM

Maaelu arengukava 2014-2020 (meede) 4.3 Põllu-ja metsamajanduse arendamine ja hoid

Reena Osolin
Maaeluministeerium

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond
Euroopa Investeeringus
maapikondadesse

Kõrge kvaliteet
Kõrge tootlikkus
Kõrge hoidlikkus

Teemad

- Toetuse eelarve
- Kes saavad toetust taotlema?
- Mis tegevustele saab toetust taotlema?
- Mis dokumendid tuleb taotlemisel esitada?
- Kuidas toimub taotluste hindamine ja millised on hindamiskriteeriumid?
- Tegevuse elluviimine ja väljamaksmine

Sissejuhatus

- 2014. a 1. jaanuaril algas uus EL eelarveperiood 2014-2020, mille raames on Eestil võimalik osaleda liidu maaelupoliitikas ja saada osa EL ühise maaelu arengu toetuse eelarvest.
- EL maaelu arengu toetuste saamiseks koostati „Maaelu arengukava 2014-2020“, mis kiideti heaks 13.02.2015 Euroopa Komisjoni rakendusotsusega.
- Meede 4.3 koosneb 2 erinevast toetuskeemist:
 - 1) toetus ettevõtjatele ja mittetulundusühingutele;
 - 2) toetus riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude uuendamiseks (Põllumajandusamet).

Õiguslikud alused

- Maaeluministri 29.07. 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/130102015003>)
- Maaeluministri 27.10.2015 määrus nr 12 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ muutmise
- *Maaeluministri määrus nr ?.05.2016 määrus nr ? „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ muutmise*
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 art 17c
- Euroopa Liidu ühine põllumajanduspoliitika seadus
- Väheste tähtsusega abi (EL) nr 1407/2013 ja konkurentsiseadus
- Maaparandusseadus ja rakendusaktid

Meetme eesmärgid

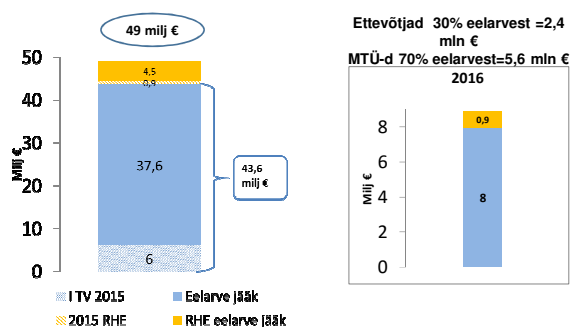
Maatulundusmaa viljelusväärtuse suurendamine ja sihtotstarbelise kasutuse tagamine korrastatud kuivendussüsteemide ja juurdepääsuteede kaudu

- ✓ vähendada ebasoodsast veerežiimist tingitud põllumajandustootmise riske ja suurendades erametsa tootlikkust;
- ✓ vähendada üleujutusohhte ja hajukoormuse levikut;
- ✓ parandada juurdepääsu põllumajandusmaale ja erametsamaale;
- ✓ arendada maaparanduse ühistegevust.

Toetuse fookus

- Ühiseesvoolude korrastamisel
- Keskkonnakaitserajatiste rakendamisel- eelistakse keskkonnakaitserajatisi, mis aitavad vähendada hajureostuse ohtu.
- Toetuse säästlikumal kasutamisel- eelistakse ettevõtjaid, kes panustavad rohkem kui ettenähtud (määruses) toetuse määra, maaparandusühistute korral eelistatakse ühiseesvooludele keskendumist- odavamad ja mõju laiem.
- Olemasolevate kuivendussüsteemide toimimisvõime säilitamine – kuivendussüsteemid on amortiseerunud.

Eelarve MAK 2014-2020 perioodil

Uus taotlusvoor 2016 NB!!!

- Taotlused esitatakse läbi PRIA e-keskkonna;
- e-keskkonna koolitus toimub sügisel 2016;

Taotluste vastuvõtt 24.10-31.10.2016.

e-prias avatud eeltäitmiseks alates 17.10.2016

Investeeringuobjekt tähistatakse tahvliga juba **tegevusega alustamisel** kuni kohustuste perioodi lõppemiseni (5 aastat peale viimase toetusraha maksmist). MEM 22.12.2015 määrus nr 26 "Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020" (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129122015051>)

Olulised kuupäevad enne taotluse esitamist

- 1.09** - Põllumajandusametile (PMA) esitada taotlus maaparandussüsteemi ehitusloa saamiseks.
- 20.09** PMA-le esitada toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid:
- Kinnitusleht (lisa 3)
 - Uuendustööde kava ja uuendustööde mahtude kokkuvõte (lisa 2)
 - Juurdepääsutee ehitusprojekt

MILLISTEKS TEGEVUSTEKS SAAB TOETUST TAOTLEDA?

Toetatavad tegevused

Maaparandusliikud

tegevused

Toetust võib taotleda kuivendussüsteemi kuuluva hoone püstitamiseks või rajatise rajamiseks (ehitamine), rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks maaparandusseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Investeeringuobjektid:

- 1) kuivendussüsteemi reguleeriv võrk
- 2) punktis 1 nimetatud süsteemi eesvooluks olev veejuhe või selle osa või sellele kavandatav maaparandusrajatis
- 3) pumpla
- 4) kaitsetamm
- 5) keskkonnakaitserajatised
- 6) teenindav tee

Juurdepääsu tagamine

Toetust võib taotleda põllumajandusmaale, erametsmaale, põllumajandusliikule tootmishoonele juurdepääsutee ja selle koosseisu kuuluva rajatise ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks.

Investeeringuobjektid:

- 1) eratee ja selle koosseisu kuuluv rajatis juurdepääsuks põllumajandusmaale;
- 2) eratee ja selle koosseisu kuuluv rajatis juurdepääsuks erametsamaale;
- 3) eratee ja selle koosseisu kuuluv rajatis juurdepääsuks põllumajandustootmishoonele (loomakasvatushoone, söödahoidla, vijakuivati, veski, põllutöömasinate remonditöökoda, seplikoda)

Keskkonnakaitserajatised

Hindepunktiväärilised KKR

- veekaitsevööndi laiend;
- settebassein;
- puhastuslodu;
- puhastuslodu koos settebasseiniga

- eesvoolu põhjavall;
- eesvoolu nõlvapuiste;
- eesvoolu soodi avamiskraav;
- eesvoolu koelmupadjand;
- vähkidele eesvoolu tehisurupuiste.

Eesvoolu ökoloogilise seisundi või ökoloogilise potentsiaali parandamiseks vajalikud KKR saavad hindepunkti kui nende vajadus tuleneb veemajanduskavast ja seda on kinnitanud PMA

reguleeritava äravooluga drenaaž; mis on 50% taotletava reguleeriva võrgu investeeringuobjekti pindalast, kuid mitte alla 50 ha.

Abikõlblik KKR, kuid hindepunkte ei saa

- kuivendusevee korduvkasutuse tiik.
- tuletõrjetiid.
- mulla kaitseks ja mikrokliima parandamiseks projekteeritakse tuuletõkkeriba;
- eesvoolu põhjavall;
- eesvoolu nõlvapuiste;
- eesvoolu soodi avamiskraav;
- eesvoolu koelmupadjand;
- vähkidele eesvoolu tehisurupuiste.

Toetava tegevuse osad

ETTEVALMISTAV TÖÖ

- maaparanduse uurimistöö;
- ehitusgeoloogiline töö;
- projekteerimistöö;
- ehitusprojekti ekspertiis;
- keskkonnamõju hindamine, kui ehitusloa andja on selle projekteerimistingimustes ette näinud;
- uuendustööde kava ja uuendustööde mahtude kokkuvõte (lisa 2) koostamine.

OMANIKUJÄRELEVALVE

ehitus- ja rekonstrueerimistööle maaparanduseaduses sätestatud korras omanikujärelevalve tegemine

Kuivendussüsteemi jaoks **vajaliku seadme ostmine ja paigaldamine** nt pumba ostmine ja paigaldamine

PUMPLA investeringuobjekti jaoks vajaliku **võimsusega elektriliini ehitamine pumplast lähima liitumispunktini ning elektrivõrguga liitumine**

KES SAAB TOETUST TAOTLEDA?

Toetust saab taotleda:

- põllumajandustootja
- erametsaomanikust ettevõtja
- maaparandusühistu
- metsaühistu
- mittetulundusühing, kes tegelevad teehoiuga

Ettevõtja

Põllumajandustootja	Erametsaomanikust ettevõtja
Äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kes on tegelenud vähemalt 2 majandusaastat omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügiga.	Äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kelle omandis on metsamaad ja on enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt 2 majandusaastat

Taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta oli vähemalt 12 kuu pikkune;

- äriühingu (OÜ, AS, tulundusühistu) 2 majandusaasta aruanded on äriregistris.
- FIE puhul vaadatakse tuludeklaratsiooni vormi E andmeid.

Investeeringuobjekt	Põllumajandustootja	Erametsaomanikust ettevõtja
Reguleeriv võrk põllumajandusmaal	omandis või kasutab seda muul õiguslikul alusel	-
Reguleeriv võrk erametsamaal	omandis	
Muud kuivendussüsteemi rajatised (eesvool jms)	Investeeringuobjekti alune maa on omandis või kasutab seda muul õiguslikul alusel.	
Juurdepääsutee (1) põllumajandusmaale ja põllumajanduslikule tootmishoonele (2)	(1) ja (2) omandis või seda kasutatakse muul õiguslikul alusel	-
Juurdepääsutee (1) erametsamaale (2)	(1) Juurdepääsuteealune maa on taotleja omandis või taotleja kasutab seda muul õiguslikul alusel, (2) juurdepääsutee on juurdepääsuks ettevõtja omandis olevale erametsamaale	

Ühistegevuse organisatsioonid

Maaparandusühistu	Metsaühistu	Mittetulundusühing
Maaparanduseaduse tähenduses, kui toetatav tegevus vastab tema põhikirjalisele tegevusele.	Metsaseaduse § 10 lõike 5 tähenduses, kui toetatav tegevus vastab tema põhikirjalisele tegevusele.	Põllumajandus- või erametsamaale või põllumajanduslikule tootmishoonele juurdepääsu tegevusteks kui see tegevus vastab tema põhikirjalisele eesmärgile.
Tähtajaliselt asutatud MTÜ-st taotleja on tähtaeg on vähemalt 5 aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest		
Liige kinnitab oma nõusolekut toetuse taotlemise ja sellega kaasnevate kohustuste võtmise kohta (lisa 1).		
Teavitab toetuse saamise korral oma ettevõtjast liikmeid saadud vähese tähtsusega abi suurusest kui toetust taotletakse metsamaal paikneva reguleeriva võrgu ja selle toimiseks vajalike muude rajatiste kohta.		

Üldnõuded taotlejale

- Taotleja ei ole samas asukohas asuva sama investeeringuobjekti kohta saanud toetust "Eesti maaelu arengukava 2007–2013" vahenditest.
- Taotleja ei taotle samal ajal samas asukohas asuva sama investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- Taotlejal ei ole riikliku maksuvõlga, ajatamise korral on tasutud ettenähtud summas.
- Taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust või välja kuulutatud pankrotti.
- Taotleja on varem riigieelarvelistest või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise korral on tagasimaksed tasunud ettenähtud summas.

**MILLISED NÕUDED
TEGEVUSTELE?**

Nõuded uue maaparandussüsteemi ehitamiseks:

- põllumajandusmaa perspektiivne keskmine boniteet on vähemalt 35 hp;
- põllumajandus- ja metsamaal ei ületa üle 1 m sügavusega soomuldade pindala 30% kavandatava reguleeriva võrgu maa-ala või selle osa pindalast;
- asuv metsamaa ei paikne hoiu- ega kaitsealal või püsielupaigas.

Maaparandussüsteemi uundamiseks saab toetust taotleda kui

- 1) täidetakse uuendustööde päevikut
- 2) teatatakse uuendustöö tegemise aeg ning koht 3 tööpäeva enne tööde tegemise algust PMA-le;
- 3) tööd teeb ettevõtja, kes on esitanud majandustegevusteate maaparandusehituse alal tegutsemise kohta;
- 4) kui on koostatud uuendustööde kava ja uuendustööde mahtude kokkuvõtte;
- 5) Punktis 4 toodud dokumendi on koostanud ettevõtja, kes on esitanud majandustegevusteate maaparandussüsteemi projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal tegutsemise kohta või selle on koostanud spetsialist, kellel on erialane kõrg-, keskeri- või kutsekeskharidus ja vähemalt 5 aastane töökogemus maaparanduse alal.

Juurdepäasute kohta saab toetust taotleda kui:

- 1) on eratee, mis ei ole määratud ehitusseadustiku § 94 alusel avalikuks kasutamiseks;
- 2) 3 tööpäeva enne tööde tegemise algust tuleb teatada töö tegemise aeg ja koht PMA-le;
- 3) eratee ehitamis- ja rekonstrueerimistööd teeb ettevõtja, kes on esitanud majandustegevusteate maaparandusehituse alal tegutsemise kohta või ettevõtja, kes tegutseb ehitusalal majandustegevuse raames ja kes on pädev teede ehitus- ja rekonstrueerimistööde asjatundlikuks tegemiseks;
- 4) eratee ehitatakse ja rekonstrueeritakse allolevate õigusaktides sätestatud nõuete alusel:
 - põllumajandusministri 17. veebruari 2005. a määruses nr 18 "Maaparandussüsteemi projekteerimismid"
 - põllumajandusministri 21. juuli 2005. a määruses nr 82 "Maaparandussüsteemi ehitusprojekti sisu- ja vorminõuded"
- 5) Juurdepäasute ehitusprojekti koostab ettevõtja, kes on esitanud majandustegevusteate maaparanduse projekteerimise või maaparanduse ekspertiisi alal tegutsemise kohta.

Mitteabikõlblikud tegevused

- riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude uuendamine.
- eesvool, mis on vajalik vaid üksnes riigimetsas paikneva maaparandussüsteemi toimimiseks.
- riigimetsas paikneva reguleeriva võrgu või keskkonnakaitserajatise tegevuste kohta.
- teenindav tee, kui see teenindab üksnes riigimetsas paiknevat kuivendussüsteemi.

VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI METSANDUSLIKELE TEGEVUSTELE

Vähese tähtsusega abi- metsanduslike tegevuste korral

MAK raames rahastatavatele tegevustele tuleb riigiabi kohaldada nende tegevustele, mis jäävad väljapoole ELTL art 42 kohaldamisala. Art 42 hõlmab põllumajandustoodete tootmist, töötlemist, turustamist.

Metsamaal paikneva reguleeriva võrgu ja selle toimimiseks vajalike rajatiste (eesvool, keskkonnakaitserajatis ja teenindava tee) tegevustele kohalduvad vähese tähtsuse abi reeglid.

Kõigi vähese tähtsusega antava abi summa **ettevõtja ja mittetulundusühingu ettevõtjast liikme kohta ei või ületada kokku 200 000 eurot jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul**. (Toetuste määramise otsuse alusel käib arvestus).

Näited: 1) Ühistu esitab taotluse, tegevus hõlmab 2 ettevõtjast liikme metsamaal ja ühe füüsilise isiku metsamaal. Etevõtjast liikmete korral peab jälgima, abi ei ulatu üle 200 000 euroni või vaba jäägi.

2) Kui esitab toetuse erametsaomanikust ettevõtja, siis tema saab kokku toetust taotleda kuni 200 000 eurot või kui tal on eelnevalt VTA abi määratud, siis selle summa ulatuses, mis ei ületa 200 000 euro limiiti.

Vähese tähtsusega abi üldreeglid

Peab arvestama kumuleerimisreegleid: Tuleb arvestada, et **üldise, põllumajandusliku ja kalamajandusliku vähese tähtsusega abi summad ei tohi kokku ületada 200 000 eurot** kolmeks majandusaastaks. Euroopa Komisjon on kehtestanud vähese tähtsusega abi määrsused:

- põllumajandustoodete esmatootjatele (määrus (EL) nr 1408/2013, määr 15 000 €)

- kalandussektorile (määrus (EL) nr 717/2014, määr 30 000 €)

- muudes sektorites (määrus (EL) nr 1407/2013, määr 200 000 €).

Kui ettevõtja tegutseb kõikides nimetatud sektorites, ei tohi ta saada vähese tähtsusega abi 15 000 + 30 000 + 200 000 €, vaid **kokku kuni 200 000 €**.

Üheks ettevõtjaks loetakse selliseid ettevõtjaid, kes on omavahel seotud komisjoni määruse (EL) 1407/2013 artikli 2 lõike 2 koheselt.

Nimetatud kumuleerimisreegleid on arvesse võetud ka riigiabi ja vähese tähtsusega abi registris, sealt nähtub, millist liiki ja kui palju vähese tähtsusega abi on ettevõtjale antud.

VTA vabajaägi kontrollimine <http://www.fin.ee/riigiabi>

Vähese tähtsusega abi kohaldamine

- Vähese tähtsusega abi saaja on ettevõtja või ühistu ettevõtjast liige.
- Taotleja/liige peab kontrollima enda VTA andmeid. VTA vabajaägi kontrollimine <http://www.fin.ee/riigiabi>.
- Ühistu esitab PRIA-le kokkuvõtte enda ettevõtjast liikmetest, kui on vähese abi saajaid.
- PRIA arvutab iga ettevõtjast liikme kohta, kellele kohandub vähese tähtsusega abi, vähese tähtsusega abi suurused.
- Vähese tähtsusega abi summa kannab PRIA ettevõtjate lõikes riigiabi registrisse. Samuti kontrollib PRIA, et vähese tähtsusega abi piirmäär poleks ületatud ettevõtja kohta.
- Ettevõtlusega mittegelevatele füüsilistele isikutele (ühistu liige) vähese tähtsusega abi ei määrata.
- VTA määratakse ühistu füüsilistest isikust liikmele, kes tegeleb ettevõtlusega (FIE) ja kelle ettevõtluse tegevusala on metsandusega seotud.
- Äriühingutest (OÜ, AS) ühistu liikmete puhul määratakse VTA. Kaasomandi puhul määratakse VTA kaasomandi proportsioonist lähtuvalt. Ühisomandi korral määratakse VTA ühele omanikule, kes tegeleb ettevõtlusega.

Vähese tähtsusega abi arvutamise alused ühistule 1

- Kehtiva määrase kohaselt (paragrahv 2) arvutab PRIA VTA suuruse sõltuvalt investeeringuobjektist ja taotluses toodud ettevõtjast liikme osalusest;
- reguleeriva võrgu ja keskkonnakaitserajatise puhul /metsamaale juurdepääsute korral lähtutatakse proportsionaalsuse põhimõttest.
- omanikujärelevalve, ettevalmistava töö, investeeringuobjekti tähistamise korral jagatakse VTA nimetatud tegevus taotletud toetuse kogumaksumus võrdeliselt liikme metsamaal paikneva reguleeriva võrgu suurusega
- eesvoolu ja teenindava tee investeeringuobjektide korral jagatakse ettevõtjast liikme maal maal paikneva eesvoolu/teenindava tee pikkus ja ettevõtja liikme taotluses oleva reguleeriva võrgu maa-ala pindala kogu taotluses toodud ühiseesvoolu/teenindava tee pikkusega ja maaparandussüsteemi pindalaga.
- **Näide:** Toetusega tehakse metsaühistu ettevõtjast liikme maal metsakuivendust 100 ha ja kogu ühistu taotluses on metsakuivendust 200 ha (füüsilised isikud), siis ettevõtja VTA osalus on 50%, mis korrutatakse läbi vastava investeeringuobjekti kohta taotletud toetuse kogumaksumusega (150 000 eurot).

Ettevõtja reguleeriva võrgu VTA suurus on $50\% * 150\ 000 = 75\ 000$ eurot.

Vähese tähtsusega abi arvutamise alused ühistule 2

- Eesvoolu ja teenindava tee VTA arvutamise aluseks on maaparandussüsteemi ühiseesvoolu hoiukohustuse määramise põhimõte.

$$a_i = \frac{(l_i + f_i)}{L + F}$$

F- taotluses oleva kultivandussüsteemi reguleeriva võrgu maa-ala pindala
L- taotluses oleva ühiseesvoolu kogupikkus (km)
f_i - taotleja ettevõtja liikme taotluses oleva kultivandussüsteemi reguleeriva võrgu maa-ala pindala (ha)
l_i - taotleja ettevõtjast liikme omandi ühiseesvoolu pikkus (km)

Näide: taotluses reguleeriva võrgu pind (F=50 ha), eesvoolu pikkus (L=6 km) ja eesvoolu toetuse kogusumma 100 000 eurot.

Omanikud	f _i	l _i	O%	VTA osakaal	VTA suurus
Ettevõtja	30	3	50	50%	50 000
Füüsiline isik	20	2	33,3	0%	0
Füüsiline isik	10	1	16,7	0%	0

ABIKÕLBLIKUD KULUD

Hinnapakkumus

- Iga investeeringuobjekti ühe tegevuse kohta peab olema hinnapakkumus. Taotleja peab olema saanud vähemalt 3 investeeringuobjekti hinnapakkumust koos tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile, kui ühe investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot.
- kui ühe investeeringuobjekti seotud ühe tegevuse käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot, siis peab olema saadud vähemalt 1 hinnapakkumus.
- Väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga.
- Kui ei valita odavamat pakkumust, siis tuleb põhjendada.
- Taotleja ja hinnapakkuja ei tohi olla omavahel seotud
- Hinnapakkujad ei tohi olla omavahel seotud.
- PRIA-l on õigus kaasta eksperte, väljaselgitamiseks, kas hind on mõistlik.

Abikõlblikud kulud

Abikõlbliku kulu moodustavad:

- väljavalitud hinnapakkumuses esitatud tegevuse käibemaksuta maksumus
- investeeringuobjekti tähistamiseks tehtavate kulude käibemaksuta maksumus

Käibemaks on abikõlblik üksnes siis, kui see ei ole käibemaksu alusel tagasi nõutav

- Ettevalmistava töö abikõlblik maksumus on kuni 10% selle investeeringuobjekti tegevuse abikõlblikust maksumusest.
- Omanikujärelevalve tegemise abikõlblik maksumus on kuni 3% maaparandussüsteemi rekonstrueerimise ja ehitamise maksumusest.

Kui taotletakse toetust investeeringuobjektide kohta, millel on erinevad toetuse määrad, arvestatakse toetusmäär ettevalmistava töö ja omanikujärelevalve tegemise puhul vastavalt sellele investeeringuobjektile, mille kohta on ette nähtud väiksem toetuse määr.

Mitteabikõlblikud kulud

§ 9-s

- 1) maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning rentimise kulud;
- 2) käibemaks, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõike 3 punktis c sätestatud juhul;
- 3) kulutused reklaamile;
- 4) remondi-, rendi-, kütuse-, koolitus-, side- ja transpordikulud, muud üldkulud ja tegevuskulud ning töötasu;
- 5) liisingumakse;
- 6) sularahamakse, teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;
- 7) notaritasu, õigusteenuse ja raamatupidamisteenuse kulud, tasu patendi ja litsentsi ostmiseks ning teostatavusuuringu eest
- 8) trahv, riigilõiv, finantskaristus ja kohtumenetluse korral menetluskulud;
- 9) kasutatud seadme või masina ostmiseks tehtud kulutused;
- 10) toreduslikud kulutused tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 63 tähenduses ja muud ebaotstarbekad kulutused;
- 11) tasu taotleja enda, tema töötaja või tema liikme tehtud töö eest;
- 12) muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringuobjektiga otseselt seotud.

Toetuse määr ja suurus		
	Toetusmäär	Maksimaalsuurus * aastas/2014-2020
ühe taotleja kohta käibemaksuta tegevuste puhul kokku on 250 000 eurot taotlusvooru kohta ja 500 000 eurot programmiperioodil.	(v.a. - 90% eesvoolu rek ja uuendamise	260 000/520 000 eurot*
	- 90% keskkonnakaitsesajatis	
	- 80% olemasoleva kuivendussüsteemi uuendamise ja rek	
	- 50% uue kuivendussüsteemi ehitamine sh uus eesvool	
Erateed põllumajandusmaale (sh teenindav tee)	- 75% kui teed on mitme omaniku kinnisasjadel - 40% paikneb ühel kinnisasjal või sama omaniku mitmel kinnisasjal	30 000/60 000 eurot*
Metsamaal paiknevad teed (juurdepääsutee + teenindav tee)	- 75%	

* Metsama tegevuste korral (väheses tähtsusega abi) ei tohi toetus ületada 200 000 eurot ettevõtja või MTÜ ettevõtjast liikme kohta

Toetuse saamiseks esitab taotleja PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le avalduse ja selles esitatud andmeid tõendavad dokumendid (taotlus).

Avalduses esitab taotleja järgmised andmed

- Taotleja nimi, ärinimi, registrikood, kontaktandmed;
- FIE'd annavad teada, kas peavad tekke- või kassapõhist raamatupidamist;
- põllumajandustootja teatab põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud müügitulu;
- kavandatava tegevuse nimetus, eesmärk, ja investeringuobjekti eripärade kogulised näitajad, pindala, km...
- teave hinnapakumuse valiku kohta;
- toetatava tegevuse asukoht;
- toetatava tegevuse abikõlblike kulude suurus;
- Taotletava toetuse suurus ja koguinvesteeringu suurus;

Dokumendid 1

- ärakiri mittetulundusühingu üldkoosoleku protokollist, millest nähtub tema liikmete otsus taotleda arengukava raames toetust, ja üldkoosolekust osavõtnute nimekiri koos igaühe allkirjaga;
- mittetulundusühingu liikmete nimekiri koos nende isiku- või registrikoodidega mitte varasema kui punktis 1 nimetatud üldkoosoleku toimumise seisuga;
- ärakiri dokumendist, mis tõendab, et taotleja või tema liige kasutab investeringuobjekti alust maad muul õiguslikul alusel, kui ta ei ole selle maa omanik;
- väljavõte maaparandussüsteemi teostusjoonisest või muu plaan M 1 : 2000 kuni 1 : 10 000, millelt selgub, maaparandussüsteemi paiknemine ning millele on märgitud maaparandussüsteemi uuendustööde mahtude kokkuvõttes ettenähtud uuendustööd ja tööde mahud
- ärakiri ehitusprojekti seletuskirjast;
- hinnapakumuse ärakiri(d);
- lisa 1 mittetulundusühingu või metsaühistu korral;
- lisa 2 ja lisa 3, mis on PMA poolt kinnitatud;
- investeringuobjekti asukohaskeem;

Dokumendid 2

- KOV-i öiend selle kohta, et rekonstrueeritav või uuendatav kuivendussüsteemi teenindav tee või ehitatav või rekonstrueeritav juurdepääsutee on eratee ja see ei ole määratud avalikuks kasutamiseks;
- maaparandusehitise projektkarta või keskkonnakaitserajatise plaan. Keskkonnakaitserajatise plaani andmed võib PMA nõusolekul esitada ka maaparandusehitise projektkardil;
- ärakiri dokumendist, mis tõendab, et juurdepääsutee on juurdepääsuks põllumajandus- või erametsamaale või põllumajanduslikule tootmishoonele, mis kuulub taotleja, mittetulundusühingu või metsaühistu liikme omandisse, või põllumajandusmaale, mis on antud taotlejale või mittetulundusühingu liikmele õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- PMA-ga kooskõlastatud ehitusprojekt, kui toetust taotletakse juurdepääsutee ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks;

Dokumendid 3

- ärakiri dokumendist, mis tõendab, et selle maa kohta, millel investeringuobjekt asub, on omaniku kirjalik nõusolek tegevuse elluviimiseks, kui toetust taotleb ettevõtja, kes ei ole nimetatud maa omanik;
- kaasomaniku kirjalik nõusolek tegevuse elluviimiseks, kui investeringuobjekt, mille kohta toetust taotletakse, asub kaasomandis oleval maal;
- kui uuendustööde kava ja uuendustööde mahtude kokkuvõtte koostab §-s 6 sätestatud nõuetele vastav spetsialist, siis spetsialisti erialast kõrg-, keskeri- või kutsekeskharidust tõendava dokumendi ärkiri ja töölepingu või tööraamatu ärakiri, millest nähtub spetsialisti vähemalt viieaastane töökogemus maaparandusalal;
- ärakiri arve-saatelehest või arvest, mille on väljastanud isik, kellelt taotleja tellis ettevalmistava töö või teenuse, kui taotleja taotleb toetust ka ettevalmistava töö kohta.

Investeeringuga alustamine

- Taotluse esitamise päevale järgneval päeval võib alustada investeeringu elluviimisega.
- Investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.
- Kui alustatakse tegevusega tuleb ka investeeringuobjekt tähistada (teavitamiseks vajalik tahvel)
- Ettevalmistava töö tegemist tõendavad dokumendid ei ole väljastatud varem kui 2014. aasta 1. jaanuaril.

TAOTLUSE MENETLEMINE

Hindamine

PRIA hindab nõuetele vastavaid taotlusi sihtgruppide kaupa hindamiskriteeriumite (lisa 4) alusel :

- Mittetulundusühingute sihtgrupp
- Ettevõtjate sihtgrupp

Koostakse sihtgruppide kaupa eraldi paremusjärjestused. Võrdsete punktide korral eelistakse selle taotleja taotlust, milles taotletav toetuse summa on väiksem.

Taotluse rahuldamiseks minimaalne hindepunktide summa moodustab vähemalt 25% protsenti maksimaalsest hindpunktide summast.

- **Mittetulundusühingute sihtgrupi minimaalne hindepunkt on 5**
- **Ettevõtja sihtgrupi minimaalne hindepunkt on 7**

MTÜ hindamiskriteeriumid

Mittetulundusühing, kes on kantud taotluse esitamise aastal või sellele eelnenud aastal mittetulundusühingute ja sihtasutuse registrisse	5
Taotleja, kellele ei ole MAK 2007-2013 meetmest 1.8 ja käesolevast meetmest investeeringutoetust määratud	4
Taotleja, kellele on määratud MAK 2007-2013 meetme 1.8 investeeringutoetust või käesoleva meetme toetust kokku kuni	
100 000 eurot	3
100 001–200 000 eurot	2
200 001–300 000 eurot	1
Taotlus, millega korrastatakse ühisesvoole:	
2–3 km	2
3,01-5 km	4
5,01-7 km	6
üle 7 km	8
Maaparandusühistu, kes teeb korrapäraselt maaparanduse hooldustöid	2
Toetust taotletakse keskkonnakaitserajatisele (puhastuslodu koos settebasseiniga, settebassein, puhastuslodu, veekaitsevööndi laiend), mis vähendab hajukoormuse leviku ohtu või eesvoolu ökoloogilise seisundi parandamiseks vajaliku keskkonnakaitserajatisete kohta, mis on kooskõlas veeseaduse alusel koostatud veemajanduskavaga ja kui seda on kohta on kinnitanud PMA.	6

Ettevõtja hindamiskriteeriumid

Taotleja, kellele ei ole määratud investeeringutoetust MAK 2007-2013 meetmest 1.8 ega käesoleva meetme raames.	5
Taotleja, kellele on määratud MAK 2007-2013 meetme 1.8 investeeringutoetus või käesoleva meetme toetust kokku	4
25 000 eurot	3
25 001–75 000 eurot	2
75 001–100 000 eurot	1
100 001 – 150 000 eurot	1
Taotluses märgitud omaosalus abikõlblikest kuludest on	üle 60%
	16
	> 55% kuni 60%
	12
	> 50% kuni 55%
	10
	> 45% kuni 50%
	8
	> 40% kuni 45%
	6
	> 35% kuni 40%
	3
Toetust taotletakse keskkonnakaitserajatisele (puhastuslodu koos settebasseiniga, settebassein, puhastuslodu, veekaitsevööndi laiend), mis vähendab hajukoormuse leviku ohtu või eesvoolu ökoloogilise seisundi parandamiseks vajaliku keskkonnakaitserajatiste kohta, mis on kooskõlas veeseaduse alusel koostatud veemajanduskavaga ja -kui seda on kinnitanud PMA.	6
Toetust taotletakse reguleeritava äravoolu drenaaži kohta, mis on vähemalt 50% taotleja reguleeriva võrgu investeeringuobjekti pindalast, kuid mitte vähem kui 50 ha.	3

Omafinantseering

- on rahaline
- selle isiku väljastatud arve-saatelehe või arve ära kiri, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või ostis kaupa;
- arve ära kirjal märgitud summa peab olema toetuse saaja poolt tasutud, tasumist tõendav maksekorralduse ära kiri või pangakonto väljavõte esitatakse PRIA-le;
- Tehtud töö või osutatud teenuse kohta peab olema üleandmist-vastuvõtmist tõendav akt.

Taotluse heakskiitmine

Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused, mis on saanud **vähemalt minimaalse hindapunktide summa**

Kui kõigi nõuetele vastavaks taotluste rahastamise summa ületab toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse taotluste hindamise tulemusel koostatud taotluste **paremusjärjestuse alusel parimad taotlused, mis on saanud vähemalt minimaalse hindapunktide summa.**

Toetuse saaja kohustusused § 19 lõige 2 ja 3

- Säilitama investeeringuobjekti vähemalt 5 aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- tegema maaparandusüsteemi hooldustöid iga aasta 10. novembriks v.a tegevuse elluviimise aastal;
- reguleeriva võrgu korral säilitama selle maa-ala sihtotstarbe ning juurdepääsutee puhul metsamaa sihtotstarbe;
- teavitama oma ettevõtjast liikmeid saadud vähese tähtsusega abi suurusest.

Toetuse väljamaksmine

Tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid esitatakse PRIA-le kuni **8 osas kahe aasta jooksul** arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

PRIA-le esitatakse läbi e-teenuse keskkonna maksetaotlus + üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, mis on kooskõlastatud PMA-ga ning maaparandussüsteemi ehitamise ja rekonstrueerimise korral ka omanikujärelevalve teqijaga.

Tegevuse rahastamine enne kulutuste tegemist

Tegevuse elluviimist võib rahastada enne töö, teenuse või kauba eest tasumist, kui on täidetud kõik järgnevad tingimused:

- töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud
- toetuse saaja on selle vastu võtnud
- toetuse saaja on selle eest tasunud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa
- kui toetuse saaja on piisavalt usaldusväärne.

Tegevuse elluviimise rahastamist enne kulutuste tegemist sooviv toetuse saaja esitab PRIA-le vormi kohase **maksetaotluse** koos kulu- ja omafinantseeringuga võrdse rahasumma tasumist tõendavate dokumentidega.

PRIA teeb toetuse maksmise otsuse 2 kuu jooksul arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest.

Toetuse saaja tasub saadud raha viivitamata sellele isikule, kellelt ta tellis teenuse või töö või ostis kaupa ning esitab **PRIA-le seitsme tööpäeva jooksul arvates raha laekumisest arvelduskontole** teatise koos maksmist tõendavate dokumentidega.

MAAELUMINISTEERIUM

Edukat taotlemist !

Aitäh!

reena.osolin@agri.ee
625 6287